

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach

Kielce, dnia 18 lipca 2025 r.

WK.60.7.2025

Pani Jolanta Orman

Wójt Gminy Ruda Maleniecka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od dnia 4 lutego 2025 r. do dnia 3 kwietnia 2025 r. w Urzędzie Gminy w Rudzie Malenieckiej, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Ruda Maleniecka** za 2024 r. i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 23 maja 2025 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W zakresie opracowania i aktualizowania uregulowań wewnętrznych ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) w obowiązującej w jednostce dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości:
 - nie dokonano zmiany w zakresie nazwy i daty rozpoczęcia eksploatacji programu komputerowego wykorzystywanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, tj. nie wskazano użytkowanego od 2020 r. nowego programu finansowo-księgowego;
 - nie zawarto wykazu faktycznie prowadzonych dzienników częściowych, mimo że w ewidencji księgowej Urzędu w 2024 r. zdarzenia grupowano w 19 dziennikach częściowych;
 - nie przyjęto zasad klasyfikacji zdarzeń w zakresie ewidencji księgowej wpłat podatków i opłat dokonywanych przy pomocy terminala płatniczego.
- Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości².

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 7, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

- b) w instrukcji inwentaryzacyjnej określono, że metodą potwierdzenia sald inwentaryzuje się zaciągnięte kredyty bankowe i pożyczki, co narusza art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym inwentaryzacja w drodze potwierdzenia sald dotyczy wyłącznie aktywów. Ponadto w instrukcji wskazano, że inwentaryzację w drodze weryfikacji rozpocząć można w ciągu IV kwartału i zakończyć do 15 stycznia roku następnego, co narusza art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym termin zakończenia inwentaryzacji składników aktywów, wskazany jako 15 dzień następnego roku dotyczy inwentaryzacji dokonywanej w drodze spisu z natury lub potwierdzenia salda.
2. W ewidencji księgowej środków trwałych Urzędu (konto 011 „Środki trwałe”) nie ujęto dwóch mostów, co narusza art. 24 ust. 2, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a) ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.
3. Na dowodach księgowych, w szczególności: fakturach zakupu, fakturach sprzedaży, notach księgowych nie wskazywano daty (miesiąca) ujęcia dowodu w księgach, co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
4. W zakresie rzetelności sporządzenia sprawozdań budżetowych ustalono następujące nieprawidłowości:
- a) w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za 2024 r. w kol. 9 „Zaległości netto” w podziałce klasyfikacji budżetowej 756/75615/0310 ujęto zaległości w kwocie 2.808,00 zł dotyczące podatnika w upadłości, które zgodnie z art. 146 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe⁴ nie mogą być egzekwowane;
- b) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. w kolumnie 3 „Wykonanie” wierszu D11. „kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych” wykazano 4.857.659,00 zł oraz w wierszu D21. „spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych” 1.127.168,00 zł, mimo że z ewidencji księgowej kont: 134-1 „Kredyty bankowe – kredyty długoterminowe”, 260-1 „Zobowiązania finansowe – długoterminowe” i 260-2 „Zobowiązania finansowe - krótkoterminowe” wynikają przychody z ww. tytułu w kwocie 6.828.431,00 zł oraz rozchody w kwocie 3.097.940,00 zł. Różnica po obu stronach w kwocie 1.970.772,00 zł powstała na skutek nieuwzględnienia w ww. wierszach przychodów i rozchodów z tytułu otrzymanej w dniu 7.10.2024 r. i spłaconej w dniu 19.12.2024 r. części pożyczki zaciągniętej w dniu 30.09.2024 r. w BGK na wyprzedzające finansowanie.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵, w związku z § 3 ust. 1 pkt

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 794

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 614

6 oraz § 12 pkt 5 lit. a) i pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.

W trakcie kontroli sporządzono korekty sprawozdań Rb-27S i Rb-NDS za 2024 r., w których wykazano prawidłowe dane.

5. Inwentaryzację zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 7.417.840,00 zł (saldo Ma konta 134 „kredyty bankowe”) według stanu na dzień 31.12.2023 r. przeprowadzono w drodze otrzymania potwierdzenia salda zamiast w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o rachunkowości.
6. Zarządzeniem Nr 71/2023 Wójta z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji powołano Zespół spisowy do przeprowadzenia spisu z natury składników majątkowych w jednostkach ochotniczych straży pożarnych działających na terenie Gminy. W konsekwencji pracownicy Urzędu dokonali spisu z natury składników majątku będącego własnością Gminy a użytkowanego przez ww. jednostki w siedzibach tych jednostek, co narusza art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki, którym powierzono środki trwałe oraz wyposażenie zobowiązane są do ich inwentaryzacji w drodze w spisu z natury i przesłania do właściciela informacji o wynikach spisu.
7. Wpływy z tytułu kosztów upomnień oraz odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujęto w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” zamiast w rozdziale 90026 „Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami”, co narusza zasady klasyfikacji rozdziałów określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶.

II. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Jednostki ochotniczych straży pożarnych funkcjonujące w formie stowarzyszeń w deklaracjach na lata 2020-2025 wykazały grunty i budynki stanowiące własność Gminy, które nie były w ich posiadaniu. Wykazane w deklaracjach nieruchomości podatnicy użytkowali bezumownie. Budynki były dostępne dla szerokiego kręgu osób, w tym mieszkańców oraz różnych grup formalnych i nieformalnych, dlatego też nie były wyłącznie zajęte przez jednostki ochrony przeciwpożarowej. Na podstawie przedstawionego stanu faktycznego wynika, że stowarzyszenia wyłącznie administrowały lub współadministrowały z innymi podmiotami, częściami budynków, co potwierdza, że nie są one podatnikami w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁷. W latach 2020- 2024 uznanie ww. podmiotów za podatników podatku od nieruchomości oraz udzielenie zwolnienia w podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Nr VIII/53/2013 Rady Gminy z dnia 20 listopada 2013 r. skutkowało zawyżeniem w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu oraz w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy skutków udzielonych ulg i zwolnień o 35.597,88 zł oraz skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości o 42.515,88 zł.

⁶ Dz. U. z 2022 poz. 513 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 70 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 4, w związku art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁸.

W czasie trwania kontroli jednostki ochotniczych straży pożarnych złożyły korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2020-2025.

2. Nie dokonano czynności sprawdzających i przyjęto bez zastrzeżeń od Starosty Koneckiego reprezentującego Skarb Państwa deklaracje na podatek od nieruchomości na 2025 r. i lata poprzednie, w których podatnik nie wykazał gruntów podlegających opodatkowaniu, mimo że z ewidencji gruntów i budynków wynika, że na terenie Gminy znajdują się grunty:

- będące własnością Skarbu Państwa nierozdysponowane na rzecz innych podmiotów o łącznej powierzchni 1,4885 ha o symbolu Tr „tereny różne” i symbolu dr „drogi” niezajęte pod drogi publiczne (jedna działka o pow. 0,0604 ha),
- będące we władaniu samoistnym Skarbu Państwa o powierzchni 1,40 ha o symbolu Ws „grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi”.

Ponadto nie wyegzekwowano od Powiatu Koneckiego obowiązku złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2024 r. i lata poprzednie, mimo że z ewidencji gruntów i budynków wynika, że na terenie Gminy znajdują się grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w użytkowaniu wieczystym Powiatu o łącznej powierzchni 1,9027 ha o symbolu Bi „inne tereny zabudowane” i o symbolu Bz „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”.

Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2-3 i art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁹.

3. W zakresie powszechności i prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości i podatkiem rolnym od osób fizycznych ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) podatnikowi o nr konta 221-17/0105 prowadzącego działalność gospodarczą wymiaru podatku od nieruchomości na 2024 r. dokonano na podstawie informacji podatkowej z 2023 r., w której podatnik wykazał 3.309 m² gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 120 m² budynków mieszkalnych, 280 m² budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 100 m² budynków pozostałych. W aktach podatnika brak jest dokumentów potwierdzających podstawę do opodatkowania budynku mieszkalnego. Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków podatnik jest właścicielem trzykondygnacyjnego budynku handlowo-usługowego o powierzchni zabudowy 480 m². Organ podatkowy stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa nie wyjaśnił rozbieżności pomiędzy powierzchnią zabudowy a powierzchnią użytkową wykazaną w informacji podatkowej oraz zastosowania stawki przewidzianej dla budynków mieszkalnych oraz pozostałych.

Ponadto nie wyjaśniono przyczyn niewykazania w informacji podatkowej wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na podstawie powszechnie dostępnych danych fotograficznych i satelitarnych ustalono, iż na nieruchomościach należących do ww. podatnika znajduje się ogrodzenie i parking, które stanowią budowlę.

⁸ Dz. U. z 2025 r. poz. 111, dalej ustawa Ordynacja podatkowa

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

- W trakcie kontroli wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień. Podatnik złożył korektę informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych na 2023 r. Organ podatkowy wydał decyzje zmieniające na lata 2023-2025. Zaniżenie podatku wynosi 6.858,00 zł;
- b) podatnikowi o nr konta 221-08/0155 prowadzącego działalność gospodarczą wymiaru podatku od nieruchomości na 2024 r. dokonano w oparciu o dane wykazane w informacji podatkowej z 2016 r., w której podatnik wykazał 8.732 m² gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 12 m² budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 162 m² budynków mieszkalnych oraz 3.000,00 zł wartości budowli. Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków na jednej z działek będącej własnością podatnika znajdują się dwa jednokondygnacyjne budynki przemysłowe o łącznej powierzchni zabudowy 300 m². Organ podatkowy stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa nie wyjaśnił rozbieżności pomiędzy powierzchnią zabudowy a powierzchnią użytkową wykazaną w informacji podatkowej wskazującej, iż podatnik mógł zaniżyć powierzchnię budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej do opodatkowania. W trakcie kontroli wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień. Podatnik złożył informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych obowiązującą od 2023 r. Organ podatkowy wydał decyzje zmieniające na lata 2023-2025. Zaniżenie podatku wynosi 24.483,00 zł.
- c) podatnikowi o nr konta szczegółowego 221-07/0054 do ustalenia wymiaru podatku rolnego na 2024 r. do podstawy opodatkowania nienależnie przyjęto grunty pod stawami oznaczone od grudnia 2023 r. w ewidencji gruntów i budynków symbolem Wsr-RVI, które podlegały ustawowemu zwolnieniu z podatku rolnego. Powyższe skutkowało zawyżeniem kwoty podatku rolnego na 2024 r. o 287,00 zł. W trakcie kontroli podatnikowi wydano decyzje zmieniające na lata 2024-2025.
- Nieprawidłowości naruszają art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹⁰ oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
4. Do dnia kontroli nie przekazano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego uchwały Nr VI/37/2024 Rady Gminy z dnia 27 września 2024 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.
- Nieprawidłowość narusza art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych¹¹ oraz art. 4 ust. 1 tej ustawy, w związku z art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹². W trakcie kontroli wystano akt do publikacji i w dniu 12.03.2025 r. uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego pod poz. 994.
- Powyższą uchwałą dokonano (w porównaniu do poprzedniej uchwały Nr VI/37/2019 Rady Gminy z dnia 26 kwietnia 2019 r. ze zm.) zmiany inkasentów w 4 sołectwach, oraz wyznaczono inkasentów w 6 sołectwach.
- W związku z nieopublikowaniem do dnia 11.03.2025 r. ww. uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego, co stanowiło warunek wejścia w życie

¹⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm., dalej ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1461

¹² Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

- tego aktu prawa miejscowego, pobór IV raty podatku za 2024 r. oraz I raty podatku za 2025 r. odbywał się przez osoby do tego nieuprawnione, tj.:
- IV ratę podatku za 2024 r. (do 15 listopada) pobierało 2 nowowskaszanych w przedmiotowej uchwale inkasentów. Łączna kwota pobranych podatków przez tych inkasentów wyniosła 1.256,00 zł, za co otrzymali wynagrodzenie w łącznej kwocie 127,00 zł brutto;
 - I ratę podatku za 2025 r. (do 15 marca) pobierało 9 nowowskaszanych w przedmiotowej uchwale inkasentów. Łączna kwota pobranych podatków przez tych inkasentów wyniosła 56.390,50 zł.
5. Do dnia kontroli nie sporządzono oraz nie przedłożono Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości, co narusza art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 98a ustawy o gospodarce nieruchomościami. W trakcie kontroli Wójt sporządziła i przedłożyła Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej.
6. W 2025 r. obowiązywała uchwała Nr VI/36/2010 Rady Gminy z dnia 29 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Ruda Maleniecka oraz jej jednostkom organizacyjnym. Pomimo wejścia w życie w dniu 28 kwietnia 2017 r. ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych¹³, która obejmowała m.in. zmiany w przedmiocie warunków umarzania należności cywilnoprawnych, treści ww. uchwały nie dostosowano do znowelizowanych przepisów – w powyższym zakresie nie został przygotowany projekt uchwały. Nieprawidłowość narusza art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁴.

III. W zakresie wydatków budżetowych:

W latach 2023-2025 radnym Rady Gminy Ruda Maleniecka za miesiące, w których posiedzenia Komisji Stałych i sesje Rady Gminy nie odbyły się wypłacono diety w łącznej kwocie 96.350,00 zł, w tym: 2023 r. w kwocie 54.600,00 zł, 2024 r. w kwocie 27.800,00 zł, 2025 r. w kwocie 13.950,00 zł. Uchwałą Nr XXXI/239/2021 Rady Gminy z dnia 7 grudnia 2021 roku w sprawie ustalenia wysokości diety dla radnych Rady Gminy Ruda Maleniecka ustalono wysokość oraz zasady obliczania i wypłaty diet dla radnych Rady Gminy Ruda Maleniecka za udział w pracach rady i jej komisjach. Stosownie do § 4 ww. uchwały wypłata diet dla radnych za dany miesiąc kalendarzowy następuje w oparciu o listy obecności na sesjach rady oraz komisjach. Powyższy zapis jednoznacznie wskazuje, w jakiej sytuacji radnym przysługuje dieta. Skoro w miesiącach kwiecień, lipiec, sierpień, listopad 2023 r., styczeń, lipiec 2024 r. oraz styczeń 2025 r. nie odbyły się sesje ani posiedzenia komisji brak było podstaw do wypłaty diety. Powyższe narusza zasady określone w § 4 uchwały Nr XXXI/239/2021 Rady Gminy z dnia 7 grudnia 2021 roku w sprawie ustalenia wysokości diety dla radnych Rady Gminy Ruda Maleniecka, w związku z art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

¹³ Dz. U. z 2017 r. poz. 659

¹⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, dalej ustawa o finansach publicznych

IV. W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

1. W zakresie prowadzenia wspólnej obsługi przez Urząd ustalono, że w kartach wzorów podpisów jednostek obsługiwanych, tj. Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako osoby upoważnione do dysponowania środkami znajdującymi się na rachunkach bankowych tych jednostek wskazano Wójta, Zastępcę Wójta i Sekretarza, zamiast kierowników ww. jednostek bądź osoby przez nich upoważnione. Ponadto dowody księgowe (faktury, listy płac) jednostek obsługiwanych zatwierdzała do wypłaty Wójt, zamiast kierownicy tych jednostek, Nieprawidłowość narusza art. 10c ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym zakres wspólnej obsługi nie może obejmować kompetencji kierowników jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych do dysponowania środkami publicznymi.
W trakcie kontroli wystąpiono do banku prowadzącego rachunki ww. jednostek o zmianę kart wzorów podpisów. W nowych kartach obowiązujących od dnia 1.04.2025 r. ujęto kierowników jednostek obsługiwanych oraz ich zastępców jako upoważnionych do dysponowania środkami na rachunkach bankowych wraz z pracownikami Urzędu realizującymi zadania przynależne głównemu księgowemu, zgodnie z zakresem wspólnej obsługi.
2. Przyjęto bez zastrzeżeń od Gminnej Biblioteki Publicznej informację o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze 2024 r., w której nie uwzględniono stanu należności oraz zobowiązań, co narusza art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
3. Nie dokonywano kontroli i oceny działalności Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w zakresie określonym w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,¹⁵ co narusza art. 121 ust. 1 - 4 tej ustawy.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki Skarbnika określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy).

¹⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 450 ze zm., dalej ustawa o działalności leczniczej

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki), zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Dostosować politykę rachunkowości do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
2. Prawidłowo określić w instrukcji inwentaryzacyjnej metody i terminy przeprowadzania inwentaryzacji.
3. Ująć w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” mosty w ciągu drogi gminnej, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. a) tej ustawy.
4. Na dowodach księgowych wskazywać datę ujęcia dowodu w księgach, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
5. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁶, z uwzględnieniem zasad sporządzania sprawozdań w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 38 do tego rozporządzenia.
6. Przeprowadzać na ostatni dzień roku obrotowego inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów z zastosowaniem właściwej metody, w tym inwentaryzację zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek przeprowadzać drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
7. Powierzone jednostkom ochotniczych straży pożarnej własne składniki aktywów inwentaryzować metodą uzyskania od tych jednostek potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych stanu tych aktywów w postaci arkuszy spisu z natury, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
8. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej

¹⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 133

klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

9. Dokonywać weryfikacji danych zawartych w deklaracjach i informacjach podatkowych z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji podatkowych, w celu stwierdzenia ich poprawności formalnej oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3, w związku z art. 155 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
10. Wyegzekwować od Starosty Koneckiego działającego w imieniu Skarbu Państwa złożenie korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2025 r. oraz lata poprzednie oraz od Powiatu Koneckiego obowiązek złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2020-2025, stosownie do art. 3 ust. 1 i art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 11 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Poinformować Izbę o skutkach finansowych podjętych działań.
11. Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr VI/36/2010 z dnia 29 września 2010 r., dostosowując ww. uchwałę do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, stosownie do art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
12. Radnym wypłacać diety zgodnie z zasadami ustalonymi w uchwale w sprawie ustalenia wysokości diety dla radnych, stosownie do art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.
13. Dowody księgowe tj. faktury, rachunki listy płac jednostek obsługiwanych przez Urząd przedkładać do zatwierdzenia do wypłaty kierownikom tych jednostek.
14. Zobowiązać Dyrektora instytucji kultury do uwzględniania w sporządzanej informacji o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze stanu należności i zobowiązań, w tym wymagalnych, stosownie do art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
15. Dokonywać kontroli i oceny działalności PZOZ na podstawie przepisów art. 121 ust. 1-4 ustawy o działalności leczniczej oraz przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych¹⁷.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pani Wójt zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

¹⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 1331

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

Damian Grzelka
Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(Dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:
Rada Gminy Ruda Maleniecka